

Vlaanderen
is landbouw & visserij

DE VLAAMSE AGROHANDEL IN 2019

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

www.vlaanderen.be/landbouw

////////////////////////////////////

DE VLAAMSE

AGROHANDEL IN 2019

////////////////////////////////////

Auteurs:

Tom Van Bogaert, Jonathan Platteau, Ruben Janssens

Colofon

Samenstelling

Departement Landbouw en Visserij

Verantwoordelijk uitgever

Patricia Declercq, secretaris-generaal Departement Landbouw en Visserij

Depotnummer

D/2020/3241/174

Lay-out

Vlaamse overheid

Voor meer informatie over het rapport kunt u contact opnemen met de auteur(s) van het rapport. Ons e-mailadres is als volgt samengesteld: VOORNAAM.NAAM@LV.VLAANDEREN.BE. Ons generiek adres is KENNIS@LV.VLAANDEREN.BE.

U vindt onze rapporten terug op:

WWW.VLAANDEREN.BE/LANDBOUW/STUDIES

Vermenigvuldiging en/of overname van gegevens zijn toegestaan mits de bron expliciet vermeld wordt:

Van Bogaert T. Platteau J. & Janssens R. (2020) *De Vlaamse agrohandel in 2019*, Departement Landbouw en Visserij, Brussel.

Graag vernemen we het als u naar dit rapport verwijst in een publicatie. Als u een exemplaar ervan opstuurt, nemen we het op in onze bibliotheek.

Wij doen ons best om alle informatie, webpagina's en downloadbare documenten voor iedereen maximaal toegankelijk te maken. Als u echter toch problemen ondervindt om bepaalde gegevens te raadplegen, willen wij u hier graag bij helpen. U kunt steeds contact met ons opnemen.

Deze publicatie werd door het Departement Landbouw en Visserij met de meeste zorg en nauwkeurigheid opgesteld. Er wordt evenwel geen enkele garantie gegeven omtrent de juistheid of de volledigheid van de informatie in deze publicatie. De gebruiker van deze publicatie ziet af van elke klacht tegen het Departement Landbouw en Visserij of zijn ambtenaren, van welke aard ook, met betrekking tot het gebruik van de via deze publicatie beschikbaar gestelde informatie.

In geen geval zal het Departement Landbouw en Visserij of zijn ambtenaren aansprakelijk gesteld kunnen worden voor eventuele nadelige gevolgen die voortvloeien uit het gebruik van de via deze publicatie beschikbaar gestelde informatie.

////////////////////////////////////

INHOUD

Samenvatting.....	5
1 Situering en scope agrohandelsrapport.....	6
2 Vlaamse agrohandel in de kijker: overzicht.....	7
3 Focus op productgroepen.....	10
3.1 Akkerbouwproducten.....	10
3.2 Dierlijke producten.....	11
3.3 Tuinbouwproducten.....	12
3.4 Agro-industriële producten.....	13
3.5 Overige producten (dranken, veevoeder, vis, enz.).....	14
4 Focus op agrarische producten.....	15
4.1 Aardappelen.....	15
4.2 Granen.....	15
4.3 Groenten.....	16
4.4 Fruit.....	17
4.5 Sierteelt.....	18
4.6 Vleesvee.....	18
4.7 Zuivel.....	19
4.8 Varkens.....	20
4.9 Plumvee.....	20
4.10 Vis en zeevruchten.....	21
5 Focus op handelspartners.....	22
5.1 Export.....	22
5.2 Import.....	22
5.3 Handelssaldo.....	23
6 Aandeel van Vlaanderen in België en EU.....	24
Figuren.....	27
Tabellen.....	27

////////////////////////////////////

SAMENVATTING

Vlaanderen is een netto-exporteur van agrarische producten. De invoer bedraagt in 2019 32,1 miljard euro en de uitvoer 39,2 miljard euro. Het handelssaldo ligt daarmee op 7,1 miljard euro. In vergelijking met 2018 is de uitvoer met 2% gestegen en het overschot met 11%. Vlaanderen wordt gekenmerkt door een open economie en een exportgerichte agrovoedingsindustrie.

Zuivelproducten zijn in 2019 ons belangrijkste product binnen de totale agrohandel. Ze laten de hoogste in- en uitvoerwaarde optekenen. Cacao-producten en vers vlees staan op de tweede en derde plaats bij de exportproducten en noteren een fors handelsoverschot van meer dan een miljard euro. Dat laatste geldt ook voor aardappelbereidingen en bier. Andere sterke exportproducten zijn banketbakkerswerk, diepvriesgroenten, meststoffen, landbouwmaterieel, veevoeders en bestrijdingsmiddelen.

Zuivelproducten en vers fruit, voornamelijk zuidvruchten zoals bananen, ananassen en kiwi's, laten de hoogste invoerwaarde optekenen. Een aanzienlijk handelstekort is er bij kool- en raapzaad, oliën, vis, schaal- en weekdieren, wijn, koffie en tarwe.

81% van de export van agrarische producten gaat naar andere EU-landen. Frankrijk is de voornaamste afzetmarkt. Nederland volgt op korte afstand. Onze zuiderburen zijn goed voor 7,6 miljard euro, onze noorderburen voor 7,3 miljard euro. Duitsland en het Verenigd Koninkrijk prijken op de derde en vierde plaats, wat wijst op het belang van de buurlanden voor de agrohandel. De twee voornaamste niet-Europese klanten zijn de Verenigde Staten en China, grote afnemers van respectievelijk bier en vlas.

Nederland exporteert voor 9 miljard euro aan agrohandelsproducten naar Vlaanderen en is daarmee veruit onze belangrijkste leverancier. Daarna volgen Frankrijk en Duitsland. 28% van de geïmporteerde producten komt van buiten de EU.

Vlaanderen boekt het grootste agrohandelsoverschot met Duitsland, gevolgd door het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk. Met Nederland, Brazilië en Ivoorkust is er daarentegen een stevig handelstekort.

Het Vlaamse aandeel in de totale Belgische in- en uitvoer van agrarische producten bedraagt telkens 84%. Ten opzichte van de vorige jaren is het aandeel nagenoeg hetzelfde gebleven.

Vlaanderen is ook een vooraanstaande speler in de Europese agrohandel. Het aandeel van Vlaanderen in de Europese in- en uitvoer van agrarische producten bedraagt respectievelijk 5% en 6%. Vlaanderen is in de EU de zesde grootste uitvoerder van agrarische producten en moet enkel Nederland, Duitsland, Frankrijk, Spanje en Italië voor zich dulden. Enkel Nederland, Spanje en Polen hebben een groter agrohandelsoverschot. Het positieve saldo wijst erop dat de Vlaamse agrovoedingssector meerwaarde creëert. We voeren onbewerkte bulkproducten in en voeren in meer of mindere mate verwerkte producten uit.

De Vlaamse agrohandelscijfers zijn een weergave van de rechtstreekse in- en uitvoerbewegingen van goederen tussen twee landen op basis van gegevens van de Nationale Bank van België (NBB) en de Comext-databank van Eurostat. Van ingevoerde producten is het aandeel dat doorgevoerd wordt naar andere landen niet bekend. De havens van Antwerpen en Zeebrugge spelen een belangrijke rol bij de doorvoer van bijvoorbeeld exotisch fruit, tabak of rijst. De handel tussen de gewesten binnen België is niet meegenomen. Bij de evolutie van de handelscijfers moet je ook rekening houden met de inflatie (1,4% in België in 2019), de evolutie van de consumptieprijzen en de wisselkoersen.

////////////////////////////////////

1 SITUERING EN SCOPE AGROHANDELSRAPPORT

Naar jaarlijkse gewoonte blikken we in dit rapport terug naar de prestaties van onze buitenlandse handel van agrarische producten in het voorbije jaar op basis van gegevens van de Nationale Bank van België (NBB) en de Comext-databank van Eurostat.

Net zoals vorig jaar ligt de focus op de Vlaamse agrohandelscijfers en niet de Belgische. Op Vlaams niveau zijn cijfers beschikbaar vanaf 2016. Langere tijdreeksen zijn niet mogelijk.

De cijfers zijn een weergave van de rechtstreekse in- en uitvoerbewegingen van goederen tussen twee landen op basis van het communautaire concept. Doorvoer van producten zit eveneens in de cijfers. België is een belangrijk transitland met de havens van Antwerpen en Zeebrugge. Van ingevoerde producten is het aandeel dat verder geëxporteerd wordt naar andere landen niet bekend. De handel tussen de gewesten binnen België is evenmin meegenomen.

De agrohandel is ingedeeld in vijf productgroepen:

- akkerbouwproducten
- dierlijke producten
- tuinbouwproducten
- agro-industriële producten (bestrijdingsmiddelen, landbouwmaterieel en meststoffen)
- andere producten (vis, schaal- en weekdieren, dranken, oliën en vetten, veevoerders).

Dit rapport bestrijkt dus een brede waaier aan producten, van eetbare producten die een directe link hebben met landbouw en visserij, zoals groenten, fruit, melk, vlees en vis, tot bewerkte voeding en dranken van de voedingsindustrie, zoals koekjes en chocolade (allebei akkerbouwproducten) en bier (ander product). Ook niet-voeding is goed vertegenwoordigd.

We plaatsen de cijfers ook in een Belgisch en Europees kader. Het Verenigd Koninkrijk maakte in 2019 nog deel uit van de Europese Unie.

We kiezen in het rapport consequent voor de handelscijfers in waarde (euro) en niet in hoeveelheid (ton).

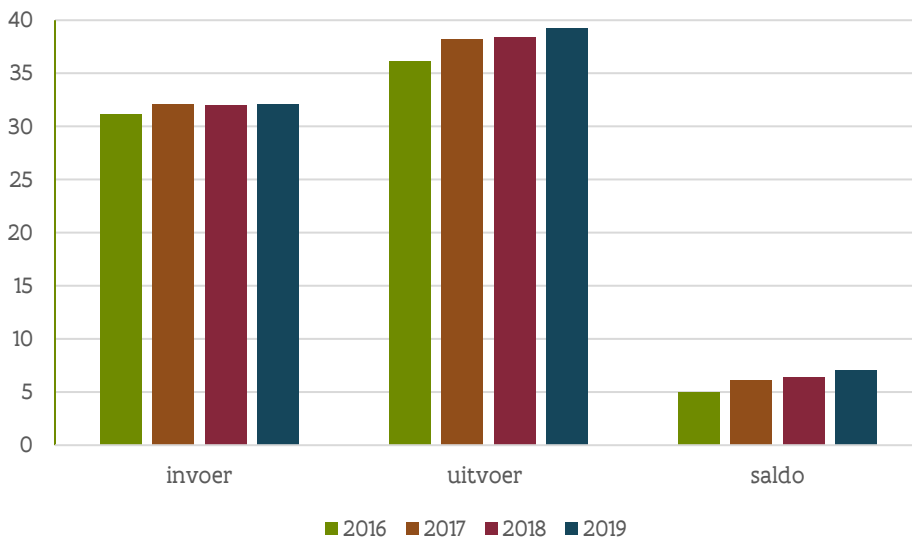
Bij de evolutie van de handelscijfers moet je ook rekening houden met de inflatie, de consumptieprijsindex en de wisselkoersen. In 2019 was er in België een inflatie van 1,4%, in 2017 en 2018 was dat zelfs telkens 2,1%. De consumptieprijsindex voor niet-bewerkte levensmiddelen (fruit, groenten, vlees, vis) daalde in 2019 in België met 0,4%, maar steeg in de eurozone met 1,4%. Voor bewerkte levensmiddelen was er een stijging van 1,7% in België en 1,9% in de eurozone. De wisselkoersen (bv. tussen euro en Amerikaanse dollar, Britse pond of Chinese yuan) fluctueren. Voor meer informatie daarover verwijzen we naar de [macro-economische statistieken van de Nationale Bank van België](#).

////////////////////////////////////

2 VLAAMSE AGROHANDEL IN DE KIJKER: OVERZICHT

Vlaanderen voert in 2019 agrarische producten uit ter waarde van 39,2 miljard euro. De invoerwaarde bedraagt 32,1 miljard euro. Het handelsoverschot ligt daarmee op 7,1 miljard euro. In vergelijking met de voorgaande jaren is er een stijgende tendens waar te nemen. Ten opzichte van 2018 is de uitvoer met 2% gestegen en het overschot met 11%. In drie jaar tijd groeide de uitvoer met 8% en het handelssaldo zelfs met 41%. Vlaanderen wordt gekenmerkt door een open economie en een exportgerichte agrovoedingsindustrie.

Figuur 1: agrarische invoer, uitvoer en handelssaldo, in miljard euro, Vlaanderen, 2016-2019

Bron: Departement Landbouw en Visserij op basis van NBB

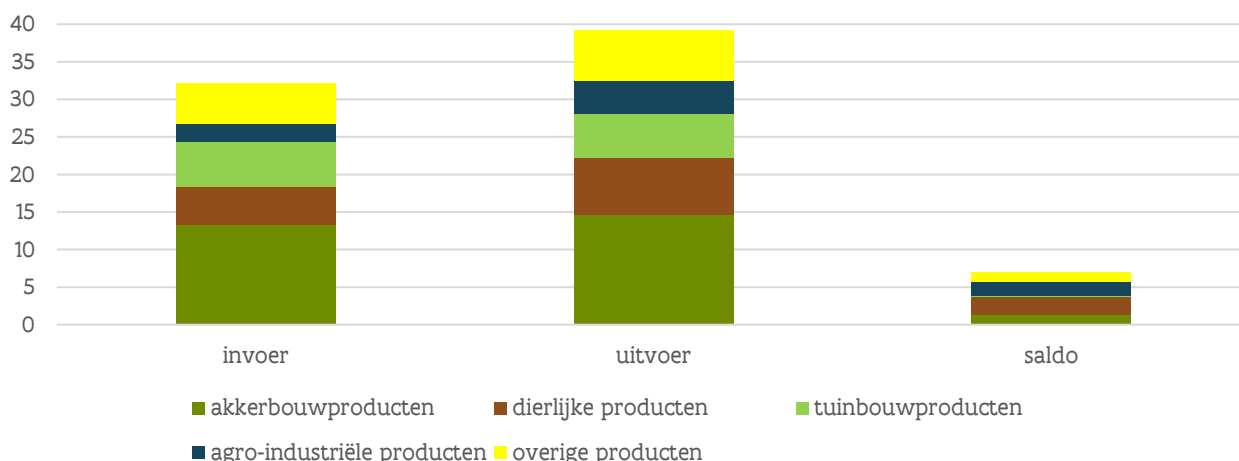
De akkerbouwproducten zijn met voorsprong de belangrijkste productgroep voor de agrohandel. De uitvoer is goed voor 14,6 miljard euro, de invoer voor 13,3 miljard euro. Bij de uitvoer staan de dierlijke (7,5 miljard euro) en de overige producten (6,8 miljard euro) op de plaatsen twee en drie, bij de invoer zijn dat de tuinbouw- (5,9 miljard euro) en de overige producten (5,4 miljard euro).

Vooraf de dierlijke producten (met een positief saldo van 2,4 miljard euro) en de agro-industriële producten (+1,9 miljard euro) dragen bij tot het Vlaamse handelsoverschot. Ook de overige producten (+1,4 miljard euro) en de akkerbouwproducten (+1,3 miljard euro) noteren een duidelijk overschot. Bij tuinbouwproducten is het verschil tussen invoer- en uitvoerwaarde gering (saldo van +57 miljoen euro). Het positieve saldo wijst erop dat de Vlaamse agrovoedingssector meerwaarde creëert. We voeren veel onbewerkte bulkproducten in (bv. cacao, tarwe, gerst, soja) en voeren in meer of mindere mate verwerkte producten uit (bv. chocolade, koekjes, bier, zuivel en vlees).

////////////////////////////////////

Figuur 2: agrarische invoer, uitvoer en handelssaldo opgesplitst per productgroep, in miljard euro, Vlaanderen, 2019

Bron: Departement Landbouw en Visserij op basis van NBB

Zuivelproducten zijn in 2019 ons belangrijkste handelsproduct binnen de totale agrohandel. Ze laten de hoogste invoer- en uitvoerwaarde optekenen. Cacaoproducten en vers vlees staan op de tweede en derde plaats bij de exportproducten en noteren een handelsoverschot van meer dan een miljard euro. Dat laatste geldt ook voor aardappelbereidingen en bier. Andere sterke exportproducten zijn banketbakkerswerk, diepvriesgroenten, meststoffen, landbouwmaterieel, veevoeders en bestrijdingsmiddelen. De export van vers fruit scoort ook hoog, maar de import is nog groter. In vergelijking met 2018 is de uitvoer van aardappelbereidingen (+19%), cacaoproducten en bier (elk +10%) er het sterkst op vooruitgegaan, terwijl de uitvoer van bestrijdingsmiddelen (-13%) en vers fruit (-9%) zakte.

Tabel 1: uitvoerwaarde en handelssaldo van twaalf belangrijkste agrarische exportproducten, in miljoen euro, Vlaanderen, 2019

product	uitvoerwaarde	saldo
zuivelproducten	2 935,7	455,8
cacaoproducten	2 819,0	1 160,5
vers vlees	2 734,5	1 713,1
meststoffen	1 718,1	769,5
banketbakkerswerk	1 701,3	995,3
vers fruit	1 648,4	-403,7
aardappelbereidingen	1 637,0	1 452,1
landbouwmaterieel	1 463,6	561,1
veevoeders	1 437,0	503,4
bier	1 241,3	1 097,7
diepvriesgroenten	1 131,7	833,1
bestrijdingsmiddelen	1 094,8	580,1

Bron: Departement Landbouw en Visserij op basis van NBB

Vers fruit (voornamelijk zuidvruchten) noteert, na zuivel, de hoogste invoerwaarde. Een aanzienlijk handelstekort is er bij kool- en raapzaad, oliën en vis. Hetzelfde geldt voor schaal- en weekdieren, wijn, koffie en tarwe.

//

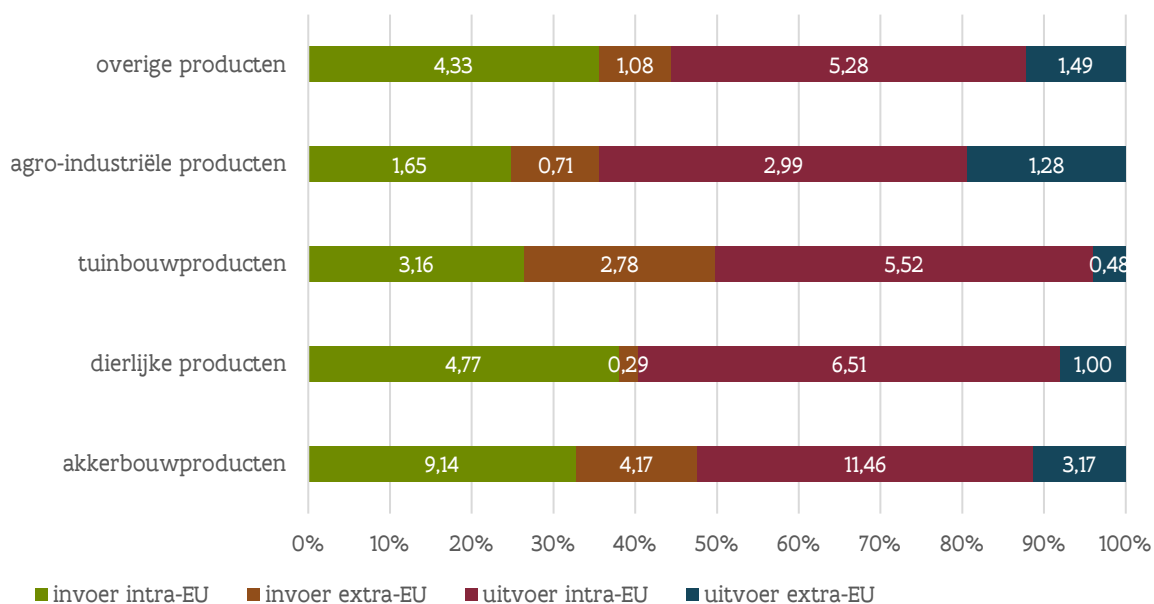
Tabel 2: invoerwaarde en handelssaldo van de twaalf belangrijkste agrarische importproducten, in miljoen euro, Vlaanderen, 2019

product	invoerwaarde	saldo
zuivelproducten	2 480,0	455,8
vers fruit	2 052,1	-403,7
cacaoproducten	1 658,5	1 160,5
oliën	1 221,9	-564,7
vers vlees	1 021,4	1 713,1
tabak	962,1	43,3
veevoeders	933,6	503,4
meststoffen	948,6	769,5
landbouwmaterieel	902,5	561,1
vis	855,4	-440,7
water en limonade	833,8	-71,8
kool- en raapzaad	763,5	-646,7

Bron: Departement Landbouw en Visserij op basis van NBB

Het spreekt voor zich dat de handel binnen de EU omvangrijker is dan de handel met derde landen. Vlaanderen ligt in Europa immers zeer centraal in een regio met belangrijke afnemers en leveranciers. 81% van de export van agrarische producten gaat naar de andere EU-landen. Van alle ingevoerde agrarische producten is 72% afkomstig uit de EU. Het agrohandelsoverschot met de EU is met 8,7 miljard bijzonder groot. Met de landen buiten de EU is er daarentegen een tekort van 1,6 miljard euro. We drijven vooral handel met onze buurlanden Frankrijk, Nederland, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk.

Figuur 3: in- en uitvoerwaarde van de vijf producthoofdcategorieën, in miljard euro, en aandeel van totale handel in %, Vlaanderen, 2019

Bron: Departement Landbouw en Visserij op basis van NBB

3 FOCUS OP PRODUCTGROEPEN

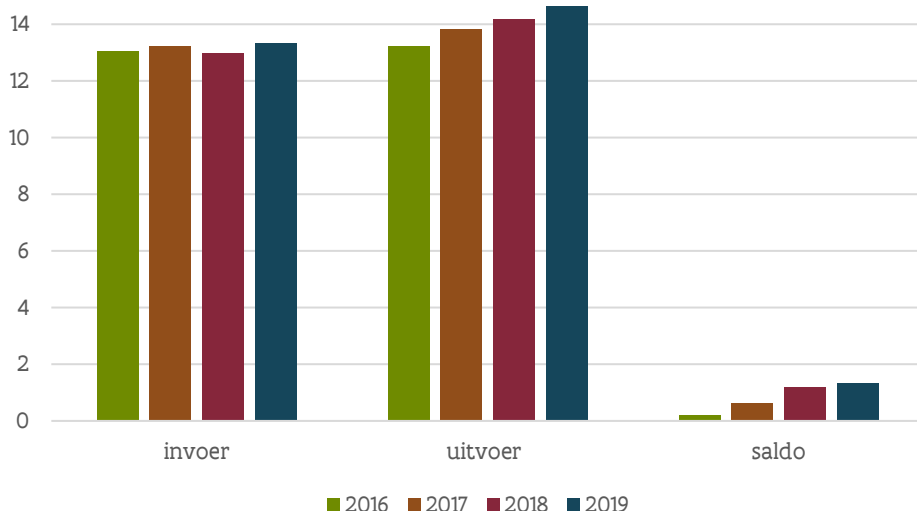
We overlopen in dit hoofdstuk de vijf productgroepen binnen de agrohandel.

3.1 AKKERBOUWPRODUCTEN

Tot de groep akkerbouwproducten behoren graangewassen, aardappelen, oliehoudende zaden (koolzaad, mosterdzaad, lijnzaad), industriële gewassen (zoals katoen, vlas en hennep), droge peulvruchten en uitheemse gewassen (zoals theebladeren, cacao, koffiebonen en rijst). Naast de ruwe producten omvat de groep ook een hele reeks verwerkte producten zoals gebak, pralines en chocolade.

De Vlaamse uitvoer van akkerbouwproducten nam tussen 2016 en 2019 gestaag toe. In 2019 bedraagt de exportwaarde 14,6 miljard euro (+11% tegenover 2016). De invoerwaarde klokt af op 13,3 miljard euro en ging er minder (+2%) op vooruit. Het handelsoverschot groeide daardoor aanzienlijk, van nog geen 180 miljoen euro in 2016 naar 1,3 miljard euro in 2019.

Figuur 4: in- en uitvoer van akkerbouwproducten, in miljard euro, Vlaanderen, 2016-2019

Bron: Departement Landbouw en Visserij op basis van NBB

Er zijn twee productgroepen binnen de akkerbouwproducten die in 2019 een invoerwaarde van meer dan 2 miljard euro noteren: de afgeleide producten (vooral cacao- en tabaksproducten) en de overige gewassen (vooral tabak, cacao en koffie). Daarna volgen de graanproducten (zoals banketbakkerswerk), de granen in korrel (tarwe, gerst, mais en rijst) en de oliehoudende zaden en producten (kool- en raapzaad en soja). De sterkste groei vindt plaats bij aardappelen: +57% tegenover 2016. Koolzaad daalt daarentegen met 22%.

De graanproducten en de afgeleide producten – lees: banketbakkerswerk en cacaoproducten – zijn samen goed voor meer dan de helft van de uitvoerwaarde van akkerbouwproducten. Daarna komen de overige gewassen, aardappelen en suikerhoudende producten. Bij de meeste productgroepen is er een stijging in de laatste drie jaar waar te nemen, bij aardappelen zelfs met 41%.

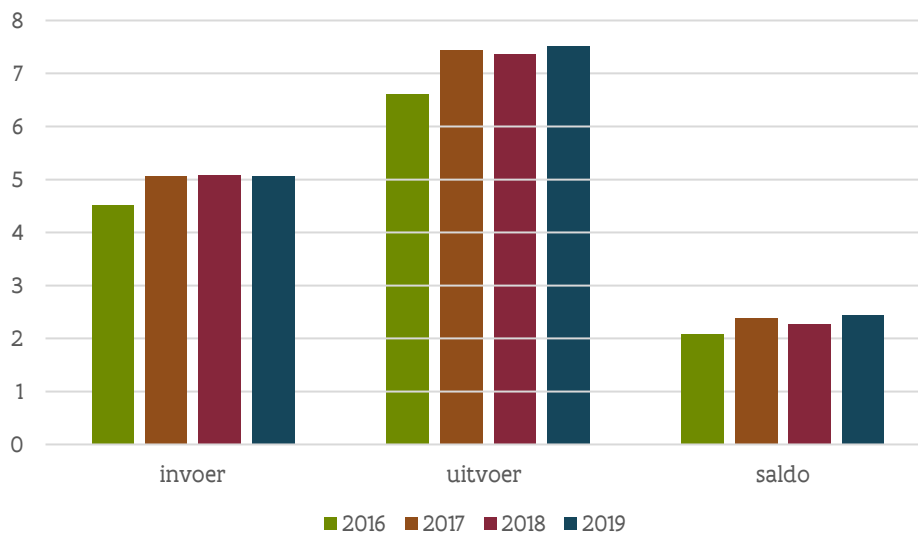
////////////////////////////////////

3.2 DIERLIJKE PRODUCTEN

De dierlijke producten omvatten slacht- en gebruiksdieren, fokdieren, alle onverwerkte en verwerkte vleesproducten, zuivelproducten, eieren, honing en dierlijke producten die niet voor menselijke consumptie zijn bestemd (bv. wol en pelzen).

De dierlijke producten zijn belangrijk voor de Vlaamse export met een handelsoverschot van 2,4 miljard euro. De uitvoer is tegenover 2018 lichtjes gestegen naar 7,5 miljard euro, wat 14% meer is dan in 2016. De invoerwaarde is in drie jaar tijd met 12% gestegen naar 5,1 miljard euro..

Figuur 5: in- en uitvoer van dierlijke producten, in miljard euro, Vlaanderen, 2016-2019

Bron: Departement Landbouw en Visserij op basis van NBB

Zuivelproducten, vooral kaas, boter en melk, maken met een invoerwaarde van 2,5 miljard euro bijna de helft uit van de invoer van dierlijke producten. Vers vlees zit net boven het miljard euro. Daarna volgen vleesbereidingen en slacht- en gebruiksdieren. De invoer van zuivel is tegenover 2016 met een vijfde gestegen. Ook fokdieren, eieren en vers vlees noteren duidelijke groeicijfers. Niet-eetbare dierlijke producten en honing zijn de sterkste dalers.

Bij de uitvoer van dierlijke producten springen twee categorieën eruit. Zuivelproducten en vers vlees hebben een aandeel van respectievelijk 39% en 36%. Vleesbereidingen en slacht- en gebruiksdieren volgen op respectabele afstand. In vergelijking met 2016 gaan de meeste productgroepen erop vooruit. Zuivel doet het met een stijging van 28% opvallend goed. Vers vlees blijft al jaren op hetzelfde niveau, terwijl de uitvoer van eieren na een gestage groei opnieuw krimpt.

////////////////////////////////////

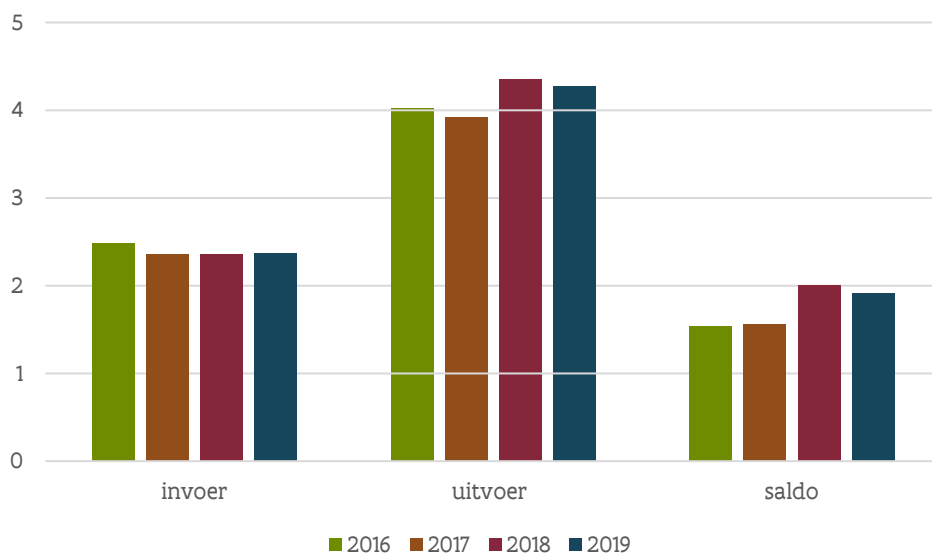

3.4 AGRO-INDUSTRIËLE PRODUCTEN

De agro-industriële producten omvatten meststoffen, gewasbeschermingsmiddelen en landbouwmachines en -werktuigen, stuk voor stuk belangrijke toeleveringssectoren voor de primaire sector.

De Vlaamse uitvoer van agro-industriële producten is in drie jaar tijd met 6% gestegen naar 4,3 miljard euro. De invoer is in dezelfde periode met 5% gezakt naar 2,4 miljard euro. Het handelsoverschot groeide naar 1,9 miljard euro, bijna een kwart meer dan in 2016. Ten opzichte van 2018 daalde de export wel lichtjes met 2%, terwijl de invoer stabiel bleef.

Figuur 7: in- en uitvoer van agro-industriële producten, in miljard euro, Vlaanderen, 2016-2019

Bron: Departement Landbouw en Visserij op basis van NBB

De handel in meststoffen groeit jaar na jaar. De productcategorie is goed voor 40% van de invoer en uitvoer van agro-industriële producten. Tegenover 2016 is de invoer met 19% en de uitvoer zelfs met 25% gestegen. Bij landbouwmaterieel, de tweede belangrijkste categorie, is de invoer in dezelfde periode gezakt (-10%), terwijl de uitvoer floreert (+7%). Bij bestrijdingsmiddelen is er een dalende tendens waar te nemen, zowel bij in- (-24%) als uitvoer (-14%).

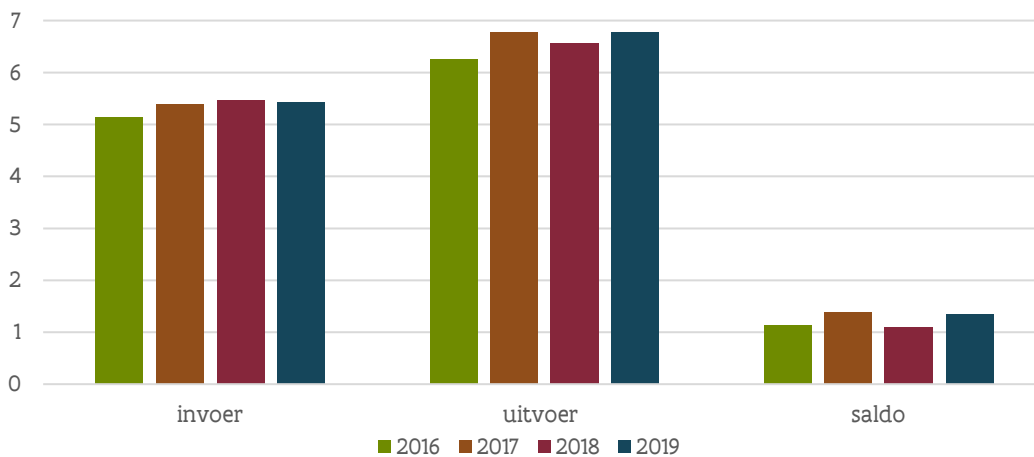

3.5 OVERIGE PRODUCTEN (DRANKEN, VEEVOEDER, VIS, ENZ.)

De overige producten zijn een heel diverse categorie met vis en visserijproducten, alcoholische en niet-alcoholische dranken, veevoerders, bepaalde oliën en vetten en diverse grond- en hulpstoffen voor de voedingsindustrie (gist, azijn, gedenatureerde alcohol, enz.).

De Vlaamse uitvoer van overige producten is in drie jaar tijd met 8% gestegen tot 6,8 miljard euro. De invoer ging er met 6% op vooruit en bedraagt nu 5,4 miljard euro. Het handelssaldo ligt op 1,4 miljard euro. In 2019 groeide de uitvoer opnieuw, na een ietwat minder 2018.

Figuur 8: in- en uitvoer van overige producten, in miljard euro, Vlaanderen, 2016-2019

Bron: Departement Landbouw en Visserij op basis van NBB

Het belangrijkste handelsproduct binnen deze categorie zijn de dranken, met een aandeel van 41% in de uitvoer en 37% in de invoer. Bij de uitvoer gaat het vooral om bier, maar ook om water en limonade. Die niet-alcoholische dranken zijn de meest ingevoerde producten, net voor wijn. Veevoerders hebben een aandeel van rond de 20% in de handel van de overige producten. Bij de invoer komen vis en schaal- en weekdieren samen aan 28%, terwijl dat bij de uitvoer maar 12% is. Vlaanderen heeft bij deze producten een aanzienlijk handelstekort. In vergelijking met 2016 valt de groeiende handel in dranken op, met een stijging van 16% bij de invoer en 22% bij de uitvoer. Bij vis en vooral bij schaal- en weekdieren is de trend daarentegen negatief.

////////////////////////////////////

Ruim driekwart van het geïmporteerde graan komt uit de EU. Bij gerst (100%) en tarwe (94%) is dat percentage hoger, bij rijst (35%) en mais (62%) lager. De voornaamste graanleverancier is met grote voorsprong Frankrijk (758 miljoen euro). Nederland (127 miljoen euro) en Duitsland (108 miljoen euro) volgen op ruime afstand. Frankrijk levert, in waarde uitgedrukt, 87% van de ingevoerde gerst, 68% van de tarwe en 36% van de mais. Verder valt op dat Oekraïne als maisleverancier Frankrijk op de hielen zit (123 miljoen euro, bijna een derde meer dan in 2018). Vlaanderen voert het meeste rijst in uit Myanmar (52 miljoen euro) en Pakistan (46 miljoen euro).

4.3 GROENTEN

De handel in groenten levert een positief handelssaldo op van 729 miljoen euro. Dat is bijna uitsluitend te danken aan het aandeel van de verwerkte groenten. Vlaanderen is de grootste speler op de wereldwijde markt van diepvriesgroenten. In 2019 is de uitvoer ervan goed voor 1,1 miljard euro, terwijl de invoer op net geen 300 miljoen euro ligt. De uitvoer van groenten in blik is ook nog aanzienlijk (316 miljoen euro), maar daar is het saldo negatief (-86 miljoen euro).

Bij de verse groenten is het saldo licht positief (+8 miljoen euro). Tomaten zijn het grootste verse exportproduct, goed voor een exportwaarde van 264 miljoen euro en een saldo van +178 miljoen euro. Prei en kropsla kunnen prat gaan op een uitvoer van respectievelijk 54 miljoen euro en 31 miljoen euro. Wortelen, paddenstoelen en witloof noteren eveneens een handelsoverschot, wat niet gezegd kan worden van uien, bonen, erwten, bloemkool, paprika, asperges, schorseneren en komkommers. Een deel van de ingevoerde verse groenten is bestemd voor de verwerkende industrie.

Tabel 5: in- en uitvoer van groenten, in miljoen euro, Vlaanderen, 2019

product	invoer	uitvoer	saldo
verse groenten	729,0	736,6	7,6
tomaten	86,0	264,4	178,4
prei	8,4	54,5	46,1
kropsla	7,2	30,8	23,6
wortelen	48,0	61,9	13,9
witloof	9,6	21,2	11,6
paddenstoelen	42,8	53,4	10,7
komkommers	45,0	36,6	-8,4
schorseneren	11,4	2,1	-9,3
asperges	27,0	17,0	-9,9
paprika	64,5	46,4	-18,0
bloemkool	26,3	6,7	-19,6
erwten	33,5	8,7	-24,8
bonen	46,6	16,8	-29,7
uien	71,3	17,8	-53,5
verwerkte groenten	899,0	1 619,9	721,0
diepvriesgroenten	298,6	1 131,7	833,1
groenten in blik	402,0	316,4	-85,6
groentesappen	20,7	10,3	-10,4
andere groentebereidingen	177,7	161,5	-16,2
totaal groenten	1 628,0	2 356,6	728,6

Bron: Departement Landbouw en Visserij op basis van NBB

////////////////////////////////////

De belangrijkste niet-Europese leveranciers van vers fruit zijn Colombia (293 miljoen euro), Nieuw-Zeeland (203 miljoen euro), Costa Rica (189 miljoen euro) en Ecuador (157 miljoen euro). Binnen de EU zijn Nederland (339 miljoen euro) en Spanje (189 miljoen euro) de topleveranciers. Verwerkt fruit komt vooral uit Brazilië (433 miljoen euro), Nederland (171 miljoen euro) en Duitsland (114 miljoen euro). De uitvoer van fruit blijft voor 95% in de EU. Voor vers fruit zijn de belangrijkste afzetmarkten Frankrijk (348 miljoen euro), Nederland (343 miljoen euro) en Duitsland (326 miljoen euro). Voor verwerkt fruit bestaat de top drie uit Frankrijk (330 miljoen euro), het Verenigd Koninkrijk (256 miljoen euro) en Duitsland (191 miljoen euro).

4.5 SIERTEELT

Vlaanderen heeft in 2019 bij sierteeltproducten een klein handelstekort van 2,5 miljoen euro. In 2016 was er nog een overschot van 110 miljoen euro. De invoer is sindsdien veel sterker gegroeid (+37%) dan de uitvoer (+4%). Onze drie belangrijkste exportproducten zijn producten van boomkwekerijen (105 miljoen euro), kamerplanten (105 miljoen euro) en perk- en balkonplanten (65 miljoen euro). Ze sluiten af met een handelsoverschot, en dat geldt ook voor azalea's en rododendrons en knollen en bollen. Daartegenover staat dat rozen, anjers en andere snijbloemen diep in het rood gaan met een invoerwaarde van 202 miljoen euro en een tekort van 171 miljoen euro. 2019 was een topjaar voor de invoer van snijbloemen.

Tabel 7: in- en uitvoer van sierteeltproducten, in miljoen euro, Vlaanderen, 2019

product	invoer	uitvoer	saldo
snijbloemen	201,5	30,4	-171,1
boomkwekerijen	44,4	105,4	61,1
kamerplanten	55,7	104,7	49,0
azalea en rododendron	0,5	35,7	35,3
perk en balkonplanten	43,6	64,9	21,4
bollen en knollen	24,3	41,9	17,6
andere sierplanten	116,8	101,1	-15,7
totaal sierteelt	486,6	484,1	-2,5

Bron: Departement Landbouw en Visserij op basis van NBB

94% van de export van sierteeltproducten gaat naar de EU. Frankrijk (223 miljoen euro) en Nederland (125 miljoen euro) zijn de grootste afnemers. Bij de import komt 69% uit de EU. Nederland steekt er met 277 miljoen euro met kop en schouders bovenuit. De eerste achtervolgers komen niet uit de EU. Ethiopië (65 miljoen euro), Israël (47 miljoen euro) en Kenia (27 miljoen euro) zijn, na Nederland, de grootste leveranciers van snijbloemen.

4.6 VLEESVEE

De handel in vleesveeproducten levert een positief handelssaldo op van 322 miljoen euro. Dat is grotendeels te danken aan vers rund- en kalfsvlees, met voorsprong het belangrijkste exportproduct in deze categorie (511 miljoen euro). Vlaanderen voert ook nog vleesbereidingen (80 miljoen euro) en gedroogd en gerookt vlees (9 miljoen euro) uit. Bij de levende dieren is er in 2019 een tekort van 41 miljoen euro. Vooral kalveren voeren we massaal in (91 miljoen euro). Tegenover 2018 is de uitvoer van vleesveeproducten fors gedaald met 15%, terwijl de invoer status quo bleef.

////////////////////////////////////

Tabel 8: in- en uitvoer van vleesvee, in miljoen euro, Vlaanderen, 2019

product	invoer	uitvoer	saldo
vers rund- en kalfsvlees	181,7	511,3	329,7
gedroogd en gerookt vlees	5,9	9,2	3,3
bereidingen	50,0	79,6	29,6
fokdieren	15,1	2,5	-12,6
slacht- en gebruiksdieren (incl. kalveren)	110,1	82,0	-28,1
totaal vleesvee	362,8	684,6	321,9

Bron: Departement Landbouw en Visserij op basis van NBB

99% van het verse rund- en kalfsvlees dat we uitvoeren, blijft binnen de EU. De vier belangrijkste bestemmingen zijn Frankrijk (149 miljoen euro), Nederland (135 miljoen euro), Italië (65 miljoen euro) en Duitsland (64 miljoen euro). Van het ingevoerde rundvlees komt 94% uit de EU, vooral uit Nederland (51 miljoen euro), Frankrijk (49 miljoen euro) en Ierland (32 miljoen euro). De Verenigde Staten (6 miljoen euro) en Japan (3 miljoen euro) zijn de belangrijkste niet-Europese leveranciers. Levende kalveren komen haast uitsluitend uit Nederland.

4.7 ZUIVEL

Zowel de invoer als de uitvoer van zuivelproducten zit ruim boven de 2 miljard euro. In vergelijking met 2016 is de invoer met 20% en de uitvoer zelfs met 28% gestegen. Het handelsoverschot bedraagt in 2019 456 miljoen euro. Dat is vooral te danken aan zuivelbereidingen (zoals roomijs), die met een uitvoer van 604 miljoen euro en een saldo van 417 miljoen euro topwaarden noteren. De balans helt ook positief over bij gecondenseerde melk, smeltkaas, melkdranken, melkpoeder en roompoeder. Een handelstekort is er daarentegen bij kaas, boter, yoghurt, melk en room. Kaas (815 miljoen euro) en boter (367 miljoen euro) zijn samen goed voor bijna de helft van de invoerwaarde.

Tabel 9: in- en uitvoer van zuivel, in miljoen euro, Vlaanderen, 2019

product	invoer	uitvoer	saldo
volle en magere melk	241,6	195,8	-45,8
melkpoeder	372,4	440,5	68,1
gecondenseerde melk	56,4	210,1	153,8
wei en lactose	22,7	28,1	5,5
boter en melkvet	367,5	298,7	-68,8
kaas	815,4	591,0	-224,3
smeltkaas	23,1	140,3	117,2
room	271,4	263,3	-8,1
roompoeder	6,0	18,0	12,0
melkdranken	21,4	104,7	83,3
yoghurt	95,6	41,3	-54,3
zuivelbereidingen	186,7	603,8	417,1
totaal zuivelproducten	2 480,0	2 935,7	455,8

Bron: Departement Landbouw en Visserij op basis van NBB

De uitvoer van zuivelproducten gaat voor 80% naar de EU. De belangrijkste klant is Nederland met 639 miljoen euro, gevolgd door Frankrijk (467 miljoen euro), Duitsland (367 miljoen euro), het Verenigd

////////////////////////////////////

Koninkrijk (268 miljoen euro) en Italië (209 miljoen euro). Buiten Europa is de interesse het grootst in Algerije en China, vooral dan voor melkpoeder en room. De geïmporteerde zuivel komt haast uitsluitend uit de EU. Nederland spant de kroon met 1,2 miljard euro. Daarna komen Frankrijk (462 miljoen euro), Duitsland (362 miljoen euro) en het Verenigd Koninkrijk (199 miljoen euro).

4.8 VARKENS

De handel in varkens is goed voor een handelsoverschot van 1,2 miljard euro. Het meest verhandelde product is vers varkensvlees, dat met een uitvoerwaarde van 1,3 miljard euro een zeer succesvol Vlaams exportproduct is. Het saldo is ook positief voor slacht- en gebruiksdieren (+65 miljoen euro), vleesbereidingen (+28 miljoen euro) en fokdieren (+28 miljoen euro). De enige uitzondering is gedroogd en gerookt vlees (-30 miljoen euro). De uitvoer in varkensproducten maakte in 2019 een sprong van 15%.

Tabel 10: in- en uitvoer van varkens, in miljoen euro, Vlaanderen, 2019

product	invoer	uitvoer	saldo
vers varkensvlees	159,9	1 256,1	1 096,2
gedroogd en gerookt vlees	81,0	50,6	-30,4
bereidingen	70,0	97,6	27,6
fokdieren	11,7	40,0	28,3
slacht- en gebruiksdieren	70,6	135,5	64,8
totaal varkens	393,2	1 579,8	1 186,6

Bron: Departement Landbouw en Visserij op basis van NBB

Het verse varkensvlees dat we uitvoeren, gaat voor 98% naar andere EU-lidstaten. Meer dan 60% is bestemd voor twee markten: Duitsland (407 miljoen euro) en Polen (355 miljoen euro). De top tien bestaat voorts uit Nederland, het Verenigd Koninkrijk, Italië, Tsjechië, Roemenië, Slowakije, Frankrijk en Litouwen. Bij de import laat Nederland (77 miljoen euro) de concurrentie uit Spanje (20 miljoen euro), Duitsland (18 miljoen euro) en Frankrijk (17 miljoen euro) vlotjes achter zich.

4.9 PLUIMVEE

Bij de pluimveeproducten noteert Vlaanderen een handelsoverschot van 437 miljoen euro. Dat is voornamelijk te danken aan vers vlees, dat hoge ogen gooit qua uitvoer (619 miljoen euro) en saldo (+354 miljoen euro). Een overschot is er ook bij vleesbereidingen (+107 miljoen euro), fokdieren (+14 miljoen euro) en eieren (+7 miljoen euro). Het beeld ziet er anders uit bij slacht- en gebruiksdieren (-45 miljoen euro). De export is in 2019 met 5% gedaald, terwijl de import met hetzelfde percentage is gestegen. Het overschot is daardoor met bijna een vijfde afgenomen. In vergelijking met 2016 is de in- en uitvoer met 11% gegroeid.

Tabel 11: in- en uitvoer van pluimveeproducten, in miljoen euro, Vlaanderen, 2019

product	invoer	uitvoer	saldo
vers vlees	265,5	619,5	353,9
bereidingen	133,5	240,9	107,4
fokdieren	24,6	38,8	14,2
slacht- en gebruiksdieren	150,6	105,4	-45,2
eieren	178,6	185,5	6,9
totaal pluimvee	752,8	1 190,1	437,3

Bron: Departement Landbouw en Visserij op basis van NBB

////////////////////////////////////

De uitvoer van vers kippenvlees gaat voor 89% naar andere EU-lidstaten. Net geen twee derde vertrekt naar Frankrijk (284 miljoen euro) en Nederland (115 miljoen euro). Opvallend is ook de uitvoer naar Afrika, met name Ghana (23 miljoen euro) en Congo (14 miljoen euro). Nederland is de belangrijkste leverancier (169 miljoen euro). Op ruime afstand volgen Frankrijk (31 miljoen euro) en Polen (26 miljoen euro). De handel in levende dieren gebeurt vooral met Frankrijk en Nederland.

38% van de export van kippeneieren gaat naar niet-EU-lidstaten. De grootste afzetmarkt is Nederland (47 miljoen euro). In de top vijf staan niet alleen de andere buurlanden Frankrijk (25 miljoen euro) en Duitsland (19 miljoen euro), maar ook Irak (32 miljoen euro) en Libië (16 miljoen euro). Haast twee derde van de ingevoerde eieren komt uit Nederland (115 miljoen euro). Frankrijk (23 miljoen euro) en Duitsland (19 miljoen euro) zijn de eerste achtervolgers.

4.10 VIS EN ZEEVRUCHTEN

Vlaanderen is een netto-importeur van visserijproducten. De invoerwaarde in 2019 bedraagt 1,6 miljard euro, de uitvoer 860 miljoen euro. Het handelstekort is zowel groot bij vis als bij schaal- en weekdieren (o.a. garnalen, scampi's, kreeft, krab, mosselen, oesters). Vismeel, visvetten en andere visserijproducten vervolledigen als restcategorie het plaatje. In vergelijking met 2016 is de in- (-5%) en uitvoer (-11%) van visserijproducten gezakt, wat vooral komt door de verminderde handel in schaal- en weekdieren.

Tabel 12: in- en uitvoer van visserijproducten, in miljoen euro, Vlaanderen, 2019

product	invoer	uitvoer	saldo
vis	855,4	414,7	-440,7
levend vers en gekoeld	321,1	181,2	-139,9
gezouten, gedroogd en gerookt	63,1	19,3	-43,8
bereidingen en conserven	173,4	80,0	-93,4
zoetwatervis	293,1	132,0	-161,2
siervissen	4,7	2,3	-2,4
schaal- en weekdieren	637,3	385,8	-251,5
andere zeeproducten	65,3	59,3	-6,0
vismeel	5,9	0,7	-5,2
visvetten en oliën	34,9	40,4	5,4
overige zeeproducten	24,5	18,3	-6,2
totaal visserij	1 558,0	859,8	-698,1

Bron: Departement Landbouw en Visserij op basis van NBB

42% van de invoer van visserijproducten komt van buiten de EU. Het aandeel van de niet-EU-invoer ligt vooral hoog bij de schaal- en weekdieren (53%) en overige zeeproducten (69%). Onze belangrijkste leverancier van vis is Nederland (216 miljoen euro), gevolgd door Duitsland (78 miljoen euro), Frankrijk (69 miljoen euro), China (68 miljoen euro) en Zweden (63 miljoen euro). Denemarken, Vietnam, het Verenigd Koninkrijk, Litouwen en Oeganda vervolledigen de top tien. Bij schaal- en weekdieren voert Nederland (219 miljoen euro) eveneens de dans aan. De eerste achtervolgers komen uit het Verre Oosten: India (92 miljoen euro), Vietnam (68 miljoen euro) en Bangladesh (44 miljoen euro).

Onze uitvoer van visserijproducten is haast uitsluitend gericht op lidstaten van de EU (95%). Enkel voor de overige zeeproducten is dat aandeel aanzienlijk minder (58%). Onze twee grote afzetmarkten voor vis zijn Nederland (190 miljoen euro) en Frankrijk (96 miljoen euro). Bij de schaal- en weekdieren is de volgorde anders. Frankrijk (148 miljoen euro) staat aan de leiding en Nederland (77 miljoen euro) is tweede. Duitsland staat zowel bij vis als zeevruchten op de derde plaats.

////////////////////////////////////

5 FOCUS OP HANDELSPARTNERS

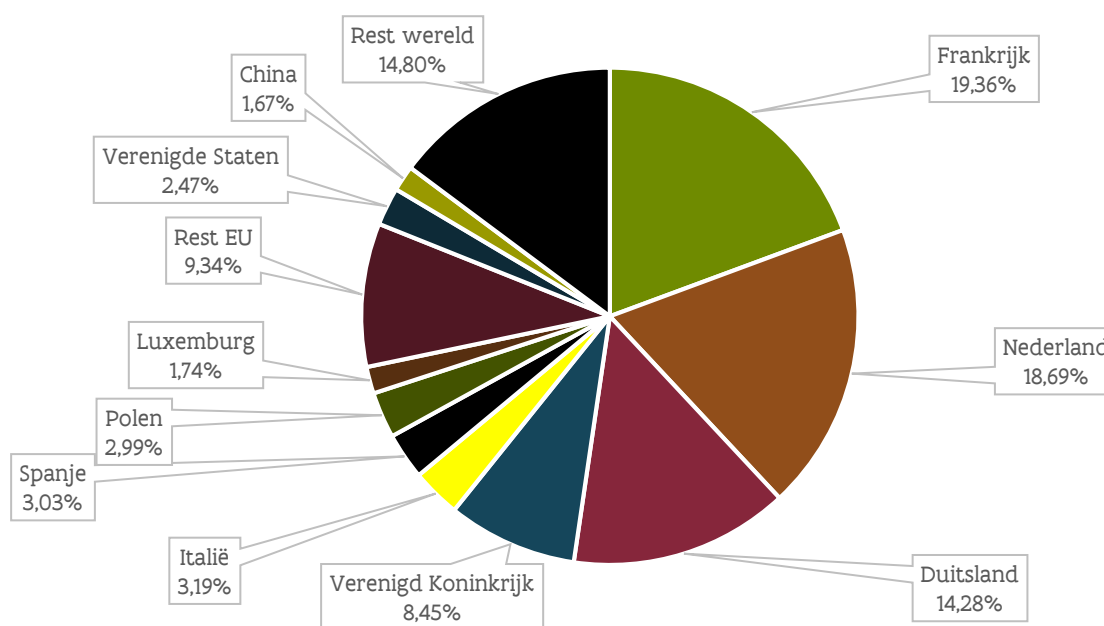
5.1 EXPORT

Frankrijk is de voornaamste afzetmarkt voor Vlaamse agrarische producten. Nederland volgt op korte afstand. Onze zuiderburen zijn goed voor 7,6 miljard euro, onze noorderburen voor 7,3 miljard euro. Frankrijk neemt meer vers vlees, diepvriesgroenten, fruitsappen, aardappelbereidingen, sierteeltproducten, bier, meststoffen en landbouwmaterieel af dan Nederland. Duitsland (5,6 miljard euro) en het Verenigd Koninkrijk (3,3 miljard euro) prijken op de derde en vierde plaats, wat wijst op het belang van de buurlanden voor de agrohandel.

In de top 10 staan nog vier EU-lidstaten: Italië (1,3 miljard euro), Spanje (1,2 miljard euro), Polen (1,2 miljard euro) en Luxemburg (683 miljoen euro). De twee eerste niet-Europese landen zijn de Verenigde Staten (968 miljoen euro) en China (653 miljoen euro). Onze voornaamste exportproducten voor deze twee landen zijn respectievelijk bier en vlas.

In vergelijking met 2018 heeft Vlaanderen meer uitgevoerd naar China (+12%), Spanje (+8%), Polen (+7%) en de VS (+6%) en minder naar Luxemburg (-5%)

Figuur 9: belangrijkste afzetmarkten voor agrarische producten, in %, Vlaanderen, 2019

Bron: Departement Landbouw en Visserij op basis van NBB

5.2 IMPORT

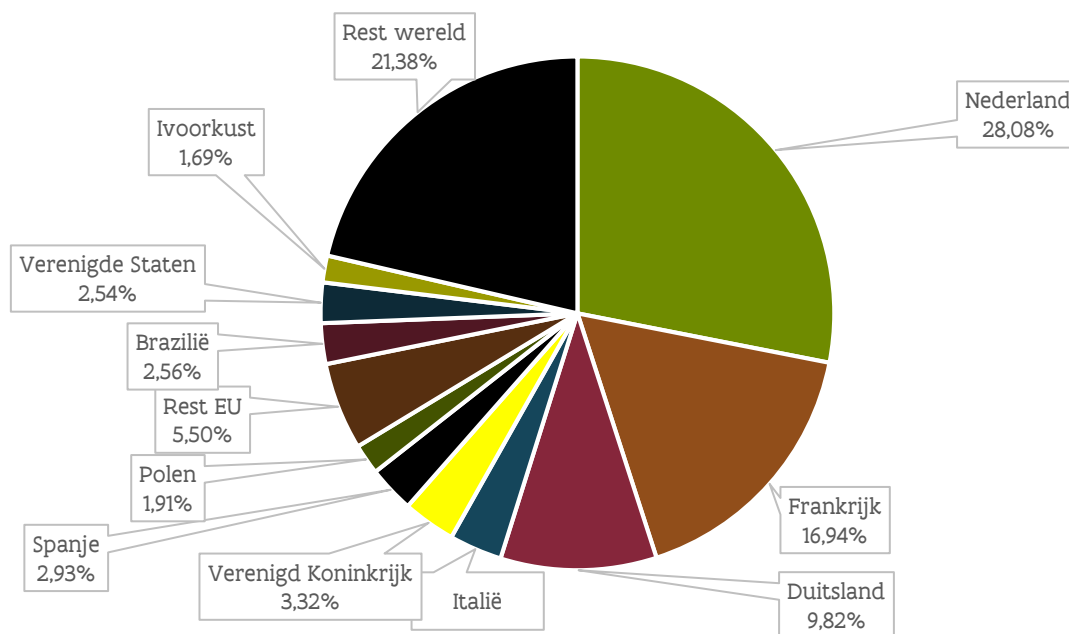
Nederland exporteert naar Vlaanderen voor 9 miljard euro aan agrohandelsproducten en is daarmee veruit onze belangrijkste leverancier. Zuivelproducten zijn de voornaamste productgroep, gevolgd door oliën, cacao producten en veevoeders. Frankrijk (5,4 miljard euro) en Duitsland (3,2 miljard euro) staan op de tweede en derde plaats. Uit Frankrijk importeert Vlaanderen vooral granen (tarwe, gerst en mais), dranken (water en wijn) en zuivelproducten en uit Duitsland vooral zuivel- en cacao producten.

////////////////////////////////////

Binnen de EU gelden Italië (1,1 miljard euro), het Verenigd Koninkrijk (1,1 miljard euro), Spanje (940 miljoen euro) en Polen (614 miljoen euro) ook als bevoorrechte leveranciers. In de top tien staan drie niet-Europese landen: Brazilië (823 miljoen euro), de Verenigde Staten (817 miljoen euro) en Ivoorkust (541 miljoen euro). Brazilië levert fruitsappen, koffie en tabak, de VS landbouwmaterieel en noten en Ivoorkust cacao.

In vergelijking met 2018 heeft Vlaanderen meer ingevoerd uit Ivoorkust (+21%) en de VS (+5%) en minder uit Brazilië (-9%).

Figuur 10: belangrijkste leveranciers van agrarische producten, in %, Vlaanderen, 2019

Bron: Departement Landbouw en Visserij op basis van NBB

5.3 HANDELSBALANS

Vlaanderen boekt het grootste agrohandelsoverschot met Duitsland (+2,4 miljard euro), gevolgd door het Verenigd Koninkrijk (+2,2 miljard euro) en Frankrijk (+2,1 miljard euro). Met Nederland (-1,7 miljard euro), Brazilië (-576 miljoen euro) en Ivoorkust (-501 miljoen euro) is er daarentegen een stevig handelstekort.

Tabel 13: top tien van landen waarmee Vlaanderen grootste handelsoverschot en -tekort heeft, in miljoen euro, 2019

land	agrohandelssaldo	land	agrohandelssaldo
Duitsland	2 441,8	Nederland	-1 693,2
Verenigd Koninkrijk	2 243,7	Brazilië	-575,6
Frankrijk	2 149,1	Ivoorkust	-501,1
Luxemburg	603,3	Colombia	-331,7
Polen	558,2	Oekraïne	-283,2
Zweden	320,7	Nieuw-Zeeland	-244,3
China	303,8	Costa Rica	-217,8
Tsjechië	271,5	India	-210,5
Spanje	247,8	Ecuador	-199,2
Japan	218,0	Canada	-180,2

Bron: Departement Landbouw en Visserij op basis van NBB

////////////////////////////////////

6 AANDEEL VAN VLAANDEREN IN BELGIË EN EU

De agrohandel is een belangrijke pijler van de totale Vlaamse handel. De agrarische producten waren in 2019 volgens het nationale concept van de Nationale Bank van België goed voor 10,8% van de totale Vlaamse import en 13,4% van de totale export.

Het Vlaamse aandeel in de totale Belgische in- en uitvoer van agrarische producten bedraagt volgens het communautaire concept van de Nationale Bank van België respectievelijk 84,4% en 84,5%. Ten opzichte van de vorige jaren is het aandeel van de import en export voor Vlaanderen nagenoeg hetzelfde gebleven.

Vlaanderen is ook een vooraanstaande speler in de Europese agrohandel. Het aandeel van Vlaanderen in de EU bedraagt 5,6% bij de invoer van agrarische producten en 6,6% bij de uitvoer ervan. Bij de uitvoer vallen de hoge percentages op bij de overige gewassen (met o.a. tabak, cacao, vlas en koffie) (27%), suikerhoudende gewassen (21%), aardappelen (19%), meststoffen (18%), andere oliën en vetten (met o.a. margarine) (11%) en verwerkte groenten (11%).

Tabel 14: aandeel Vlaanderen in de Belgische en EU-handel van agrarische producten (hoofdgroepen), in miljoen euro en %, Vlaanderen, 2019

productgroep	invoer	uitvoer	saldo	invoer % België	uitvoer % België	invoer % EU	uitvoer % EU
akkerbouwproducten	13 312,4	14 633,4	1 320,9	89,29%	84,48%	7,28%	8,76%
aardappelen	722,4	1 820,9	1 098,5	80,94%	70,16%	9,38%	19,15%
afgeleide producten	2 598,9	3 712,1	1 113,2	86,32%	87,40%	5,72%	7,28%
bijproducten van granen	99,1	127,5	28,4	94,64%	85,50%	6,79%	8,37%
bijproducten van suikerraffinaderij	97,2	35,7	-61,4	88,14%	85,79%	11,98%	8,44%
droge peulvruchten	79,5	61,8	-17,7	77,32%	87,37%	6,17%	9,42%
graanproducten	1 859,9	3 852,7	1 992,8	80,97%	84,49%	5,69%	9,32%
granen in korrel	1 469,5	391,3	-1 078,2	88,55%	87,51%	7,66%	2,01%
oliehoudende bijproducten	477,8	385,0	-92,8	97,05%	95,51%	4,38%	8,83%
oliehoudende producten	1 313,8	734,3	-579,5	91,60%	93,22%	7,42%	6,40%
oliehoudende zaden	1 288,8	317,6	-971,2	99,19%	96,29%	8,71%	5,32%
overige gewassen	2 474,8	2 131,6	-343,1	96,14%	87,34%	13,16%	26,68%
suikerhoudende gewassen	33,0	114,8	81,8	95,96%	98,27%	9,40%	20,86%
suikerhoudende producten	542,7	895,0	352,3	88,33%	84,28%	6,61%	10,05%
zaaigoed	255,2	53,1	-202,0	90,28%	74,80%	7,40%	1,40%
dierlijke producten	5 065,4	7 507,4	2 442,0	72,99%	81,14%	4,52%	5,24%
andere dierlijke producten	103,6	68,0	-35,6	92,58%	80,38%	12,04%	6,30%
bijenhonig	54,0	55,8	1,7	94,28%	98,13%	6,24%	9,15%
eieren	178,6	185,5	6,9	91,63%	97,27%	7,73%	6,39%
fokdieren	68,3	112,6	44,3	98,86%	92,75%	3,43%	3,74%
gedroogd en gerookt vlees	117,2	69,5	-47,7	71,90%	61,03%	4,00%	2,14%
niet-eetbare producten	188,5	238,1	49,5	87,39%	88,71%	2,45%	2,94%
slacht- en gebruiksdieren	403,6	472,1	68,5	91,74%	85,53%	6,01%	5,40%
vers vlees	1 021,4	2 734,5	1 713,1	73,46%	90,00%	2,76%	5,74%
vleesbereidingen	450,1	635,7	185,5	71,88%	81,10%	4,32%	5,88%
zuivelproducten	2 480,0	2 935,7	455,8	67,55%	72,61%	6,01%	5,13%

////////////////////////////////////

productgroep	invoer	uitvoer	saldo	invoer % België	uitvoer % België	invoer % EU	uitvoer % EU
tuinbouwproducten	5 944,5	6 001,2	56,7	88,63%	88,90%	5,24%	6,19%
aromatische planten	48,5	19,4	-29,2	72,61%	62,57%	2,37%	1,58%
noten	371,9	239,4	-132,4	90,37%	96,81%	4,19%	6,54%
olijfoliën en bijproducten	61,1	14,2	-46,8	84,49%	63,93%	1,71%	0,25%
rubbers	164,7	22,9	-141,7	99,90%	12,10%	7,14%	4,06%
sierteelt	486,6	484,1	-2,5	91,40%	76,78%	3,71%	2,88%
vers fruit	2 052,1	1 648,4	-403,7	88,73%	95,00%	5,90%	7,01%
verse groenten	729,0	736,6	7,6	87,47%	93,09%	4,07%	4,39%
verwerkt fruit	1 131,7	1 216,1	84,4	89,18%	88,79%	6,73%	8,99%
verwerkte groenten	899,0	1 619,9	721,0	86,11%	93,45%	6,39%	10,63%
agro-industriële producten	2 365,8	4 276,5	1 910,7	86,30%	85,87%	6,61%	10,12%
bestrijdingsmiddelen	514,7	1 094,8	580,1	81,69%	77,38%	4,84%	7,72%
landbouwmaterieel	902,5	1 463,6	561,1	91,81%	95,05%	6,87%	7,97%
meststoffen	948,6	1 718,1	769,5	84,06%	84,82%	7,88%	17,69%
overige producten	5 416,5	6 769,5	1 353,0	80,08%	83,63%	4,28%	4,77%
andere oliën en vetten	309,7	884,8	575,1	85,15%	88,49%	3,91%	11,10%
andere zeepproducten	65,3	59,3	-6,0	98,80%	96,17%	3,25%	3,86%
dranken	2 011,2	2 793,1	782,0	74,36%	75,93%	5,05%	4,15%
schaal- en weekdieren	637,3	385,8	-251,5	91,21%	93,87%	5,18%	6,12%
veevoeders	933,6	1 437,0	503,4	88,12%	95,96%	7,04%	8,69%
vis	855,4	414,7	-440,7	75,43%	83,44%	2,28%	1,69%
producten niet elders vernoemd	604,0	794,8	190,7	81,91%	83,75%	4,38%	4,47%
totaal	32 104,6	39 188,1	7 083,5	84,35%	84,46%	5,63%	6,63%

Bron: Departement Landbouw en Visserij op basis van NBB en Comext (Eurostat)

Nederland is met 101 miljard euro in de EU de grootste exporteur van agrarische producten. Duitsland (83 miljard euro) en Frankrijk (68 miljard euro) vervolledigen het podium. België (46 miljard euro) staat op de zesde plaats, na Spanje (54 miljard euro) en Italië (48 miljard euro). Vlaanderen (39 miljard euro) zou als aparte lidstaat ook op de zesde plaats komen. In de top tien staan ook nog Polen (33 miljard euro), het Verenigd Koninkrijk (30 miljard euro), Denemarken (21 miljard euro) en Ierland (14 miljard euro).

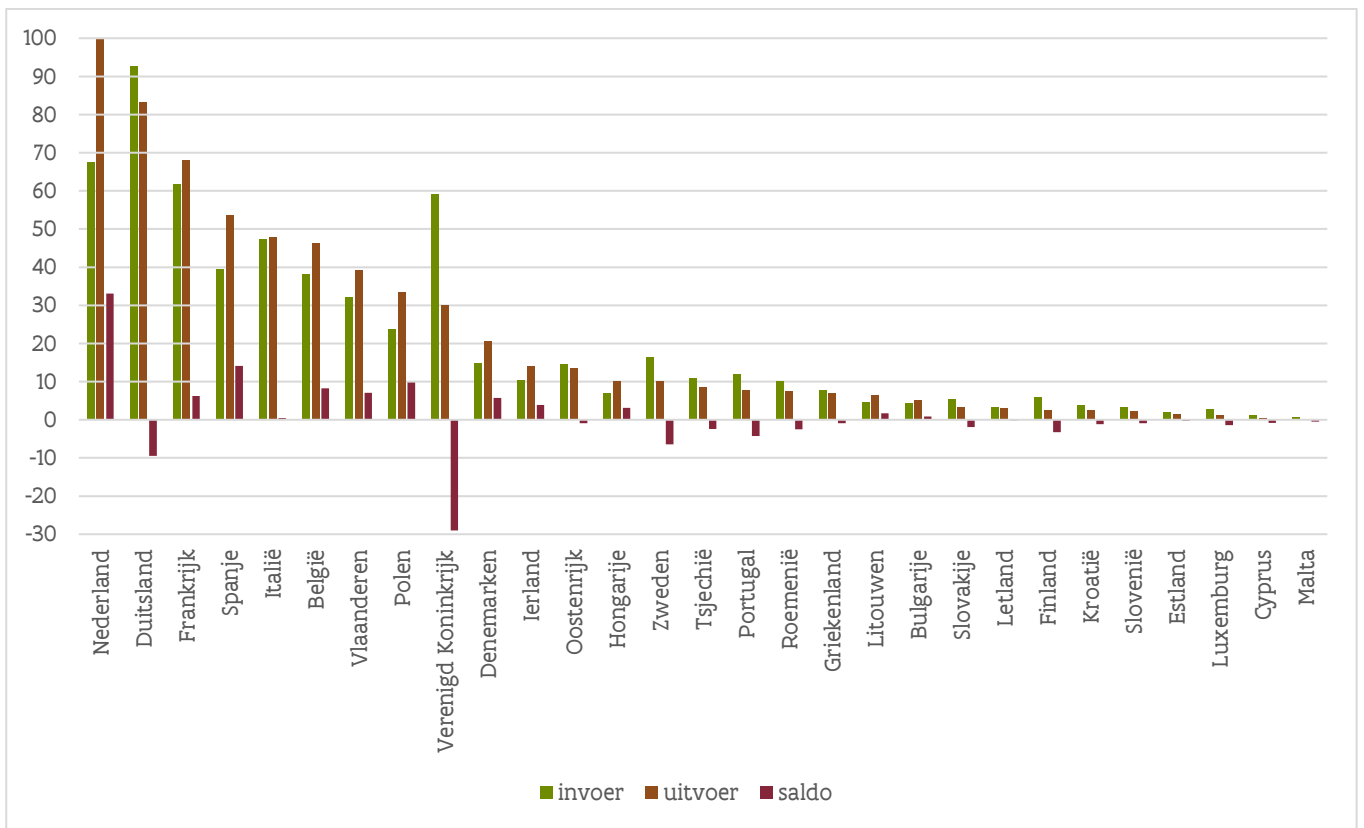
Qua invoer staat Duitsland op nummer één met 93 miljard euro. Daarna volgen Nederland (67 miljard euro), Frankrijk (62 miljard euro), het Verenigd Koninkrijk (59 miljard euro), Italië (47 miljard euro) en Spanje (40 miljard euro). Op de zevende plaats prijkt België (38 miljard euro). Dat is dezelfde positie die Vlaanderen (32 miljard euro) inneemt. De top tien gaat verder met Polen (24 miljard euro), Zweden (16 miljard euro) en Denemarken (15 miljard euro).

Van de achtentwintig EU-lidstaten zijn er elf met een agrohandelsoverschot. Nederland voert de lijst soeverein aan met een overschot van 33 miljard euro. De eerste achtervolgers zijn Spanje (14 miljard euro) en Polen (10 miljard euro). België of Vlaanderen is vierde met respectievelijk 8 en 7 miljard euro. Ook bij Frankrijk, Denemarken, Ierland, Hongarije, Litouwen, Bulgarije en Italië hield de balans positief over. Het grootste agrohandelstekort heeft het Verenigd Koninkrijk (-29 miljard euro). Ook Duitsland (-9 miljard euro), Zweden (-6 miljard euro), Portugal (-4 miljard euro) en Finland (-3 miljard euro) gaan diep in het rood.

Figuur 11: in- en uitvoer en saldo van agrarische producten bij EU-lidstaten, in miljard euro, 2019

Bron: Departement Landbouw en Visserij op basis van NBB en Comext (Eurostat)

